

UDI

Tilsyn/ etterkontroll

For Ringeby statlige mottak

Utlendingsdirektoratet
Norwegian Directorate
of Immigration

Rapport fra tilsyn/etterkontroll for Ringeby statlig mottak

Tilsyn/etterkontroll er en gjennomgang av driften av et mottak for å kontrollere at den er i samsvar med det tilbudet som er tildelt kontrakt og med det regelverket som gjelder for drift av mottak.

Rapport, UDI Regionkontor Indre Østland, juni 2016

Mottaksinformasjon

Mottaksnavn: Ringebu statlig mottak

Driftsoperatør: Norsk Mottaksdrift

Mottaksnummer: 0520

Antall plasser: Ordinær avdeling: 100 (80 faste + 20 stykkpris plasser)

Kontraktsinformasjon: Varighet 01.01.2013 – 31.12.2018

I drift siden 01.01.2013

Rapporten er basert på

- Kontrakt mellom UDI og Norsk Mottaksdrift
- Tilbud fra Norsk Mottaksdrift om drift av mottak, herunder reviderte tilbud
- Referat fra forhandlinger mellom UDI og Norsk Mottaksdrift
- Årsplan 2016
- Årsrapport 2015
- Budsjet 2016
- Regnskap (foreløpig) 2015
- Egenerklæring
- Tilbakemeldinger fra Ringebu kommune
- Tilbakemelding fra samarbeidsrådet
- Tilbakemelding fra IMDi Region Indre Øst
- Øvrig dokumentasjon
- Unmeldt tilsynsmøte 05.04.2016 med følgende til stede:

Fra UDI: Marit Grøslund, Metter Ødegaard og Trond Schreiner.

Fra Driftsoperatør: Jon Anders Martinussen og Torgeir Aarnes

Fra mottak: Einar Høystad (mottaksleder) og øvrig ansatte (under relevante punkter)

Kort oppsummering

Tilsynet på Ringebu statlig mottak hadde fokus på følgende temaer:

- Organisatoriske, administrative og økonomiske forhold (RS 2011-003, 2008-035 (utvalgte punkter), 2008-044)
- Sikkerhet og trygghet, innkvarteringstilbud, lokalsamfunnsarbeid, herunder beboermedvirkning og informasjonsarbeid (RS 2008-031 (utvalgte punkter), RS 2008-054, RS 2008-034, RS 2009-041)
- Fritidsaktiviteter (RS 2008-027) og differensiering av beboerrettede tiltak (RS 2009-006)
- Arbeid med barn og unge (RS 2011-011)

- Gjennomgang av pålegg fra fjorårets tilsyn/etterkontroll

- Oppfølging av eventuelle eksterne tilsyn

Ringebu statlig mottak hadde sist tilsyn/etterkontroll fra UDI i 2015. Ved dette tilsynet ble det gitt 12 pålegg. Driftsoperatør har i 2015 meldt til UDI at påleggene etter tilsyn/etterkontroll er fulgt opp og lukket. Ved UDIs tilsyn/etterkontroll i 2016 får Ringebu statlig mottak totalt tretten pålegg, hvorav to er pålegg på forhold det også ble gitt pålegg på i 2015.

I forbindelse med tilsynet/etterkontrollen har UDI bedt om innspill fra flere av mottakets samarbeidspartnere, som vertskommune, politi og IMDi. Samarbeidspartnerne har stort sett positive tilbakemeldinger på samarbeidet med mottaket. Ringebu kommune trekker frem enkelte områder de vurderer kan forbedres. Mottaket og kommunen oppfordres til å videreføre dialogen, og avklare forventninger og videre samarbeid.

Pålegg etter tilsyn/etterkontroll

RS 2008-031 Krav til innkvartering

Sju pålegg

Mottaket skal disponere tilstrekkelig med fellesareal til sosial omgang, og kvinner og menn skal disponere egne rom, jamfør RS 2008-031, pkt. e). Mottaket har ett felles oppholdsrom for alle beboerne på mottaket, og har ikke egne fellesareal forbeholdt kvinnene.

Pålegg én: Mottaket skal ha eget fellesareal forbeholdt kvinnene på mottaket.

Frist: 22. august 2016

Av fellesarealer skal mottaket blant annet disponere lokaler for gjennomføring av informasjonsprogram, minst ett skjermet rom til bruk for samtaler/intervju, egnede lokaler for barnebase, og ha rom hvor skolebarn kan gjøre lekser og få leksehjelp, jamfør pkt. 3.2. Ringebu statlig mottak disponerer to rom til alle disse formålene; informasjonsrommet og lokalet til barnebasen. UDI vurderer at dette ikke er tilstrekkelig, og vil poengtere følgende:

- I følge oppslag på mottaket skal barnebasen være åpen for barn mandag-fredag fra kl. 10-13. Da UDI var på befaring på mottaket, foregikk det en beboersamtale i barnebasen. Dette var i åpningstiden til barnebasen, og barnebasen var dermed ikke tilgjengelig for barna på mottaket.
- Informasjonsrommet på mottaket er ikke tilstrekkelig skjermet for å kunne anvendes til samtaler/intervju, på grunn av gjennomgang til helsekontoret på mottaket, jamfør pkt. 3.2 c).

Pålegg to: Mottaket må sørge for at de har tilstrekkelig med fellesarealer i henhold til rundskriv.

Frist: 22. august 2016

På mottakets kontemplasjonsrom var det bønneteppe på gulvet, og på veggen var det bilder med religiøst innhold. Rommet var ikke religionsnøytralt, jamfør pkt. 3.2 f).

Pålegg tre: Mottaket skal ha et rom for kontemplasjon. Rommet skal vært religionsnøytralt og kunne disponeres av alle beboere som ønsker det.

Frist: 22. august 2016

Treningsrommet og trappegangen i underetasjen bar preg av ikke å være rengjort på lengre tid. Flere steder på gulvet i treningsrommet lå det glasskår fra et knust speil. Mottaket skal

UDI

sørge for at alle beboerne har tilfredsstillende hygieniske boforhold, jmfør pkt. 3.1, og tilrettelegge for en trygg hverdag for alle beboere, jmfør pkt. 3.3.a).

Pålegg fire: Mottaket må gjennomgå rutinene for vask av fellesarealer og sikre tilfredsstillende renhold.

Frist: 22. august 2016

Gulvbelegg på treningsrom og andre aktivitetsrom i underetasjen på mottaket var ødelagt. Ødelagt gulvbelegg vanskeliggjør rengjøring av gulvene og muligheten for tilfredsstillende hygieniske boforhold, jmfør pkt. 3.1.

Pålegg fem: Mottaket må gjennomføre nødvendig vedlikehold av gulv i fellesarealer.

Frist: 22. august 2016

Branninstrukser var oppslått enkelte steder på mottaket, men det fremstod som tilfeldig hvor disse hang, hva de omhandlet og hvilket språk de var oversatt til. En beboer som ble forespurt forstod ikke hva oppslaget dreide seg om.

Pålegg seks: Mottaket må ha branninstrukser oversatt til aktuelle språk, og de skal være permanent oppslått og sikret, jmfør pkt. 3.4.1 c).

Frist: 22. august 2016

Alle ansatte ved mottaket har ikke gjennomført UDIs e-læringskurs om brannsikkerhet i asylmottak. Dette skal være gjennomført senest tre måneder etter ansettelse, jmfør punkt 3.4.2 b).

Pålegg sju: Mottaket må sikre at alle ansatte har gjennomgått UDIs e-læringskurs om brannsikkerhet i mottak.

Frist: 22. august 2016

RS 2012-019 Krav til returarbeid

Ett pålegg

Ved kontroll av registreringer og oppgaver i Sesam, fant UDI at en oppgave om retursamtale ikke var gjennomført innen fristen, og oppgaven var sendt mottaket for mer enn tre måneder siden.

Pålegg én: Mottaket skal sikre at retursamtaler blir gjennomført i tråd med RS 2012-019, pkt. 7.

Frist: 22. august 2016

RS 2011-011 Krav til arbeid med barn og unge

Ett pålegg

Mottaket skal ha skriftlige rutiner for håndtering av antatt eller faktisk omsorgssvikt, vold og misbruk og kontakt med barnevernet, jmfør pkt. 4 d). Mottaket fremviste rutine for varsling til barnevernet. Rutinene som ble fremvist, bar preg av å være utarbeidet for et mottak for enslige mindreårige asylsøkere, noe som skaper tvil om rutinene er i aktiv bruk på mottaket. Rutiner for håndtering av antatt eller faktisk omsorgssvikt, og håndtering av vold og misbruk ble ikke fremvist.

Pålegg én: Mottaket må utarbeide rutiner for håndtering av henholdsvis antatt eller faktisk omsorgssvikt, vold og misbruk og kontakt med barnevernet.

Frist: 22. august 2016

RS2009-006 Krav til differensiering av beboerrettede tiltak i ordinære statlige mottak: Kvinner, eldre og personer med helseproblemer/funksjonshemminger

Ett pålegg

Mottaket skal ha skriftlige rutiner for å håndtere vold og overgrep mot kvinner, og rutinene skal være godt kjent i personalgruppen, jmfør pkt. 3.1 d). Mottaket fremviste rutiner for håndtering av «Vold mot kvinner, seksuell orientering og kjønnsidentitet». Rutinene som ble fremvist bar preg av å være utarbeidet for et mottak for enslige mindreårige asylsøkere, noe som skaper tvil om rutinene er i aktiv bruk på mottaket og om de er godt kjent i personalgruppen.

Pålegg én: Mottaket må gjennomgå sine rutiner for håndtering av vold og overgrep mot kvinner, og sikre at rutinene er godt kjent i personalgruppen.

Frist: 22. august 2016

The logo for UDI (Utlendingsdirektoratet) consists of the letters 'UDI' in a bold, red, sans-serif font.

Punkter fra forhandlinger

To pålegg

Bemanning.

Ved UDIs tilsyn/etterkontroll i 2015 ble det registrert avvik mellom antall årsverk som fremgår av forhandlingsreferatet datert 20.11.2012 og antall årsverk som kom frem av budsjettet for 2015 (jmfør pkt. i forhandlingsreferatet). Mottaket fikk da pålegg om å sørge for at det er samsvar mellom antall årsverk som fremgår av forhandlingsreferatet, og den faktiske bemanningen på mottaket. Mottaket meldte tilbake til UDI at det var flere årsverk knyttet til mottaket enn oppgitt i opprinnelig tilbud.

Ved UDIs tilsyn/etterkontroll i 2016 finner vi at mottaket i følge innsendte dokumenter fortsatt har for lav bemanning sammenlignet med opprinnelig tilbud. I følge mottakets budsjett for 2016 og egenerklæring registrert i februar 2016, har mottaket en bemanning som er lavere enn beskrevet i deres tilbud fra 2012.

Pålegg én: Mottaket må sørge for at bemanningen på mottaket er i samsvar med antall årsverk som framgår av tilbudet/forhandlingsreferatet. Revidert budsjett for 2016 og bemanningsplan sendes UDI.

Frist: 22. august 2016

Avvik mellom budsjett i tilbud og budsjett 2016.

I følge mottakets budsjett for 2016, punkt 2.1.6 og 2.2.1, har driftsoperatør lønnsutgifter både til bemanningen på mottaket og til bemanningen ved administrasjonskontoret til driftsoperatør. Det er stort avvik mellom lønnsutgiftene til disse stillingene slik det fremkommer i tilbudet fra 2012, og slik det fremkommer i budsjettet for 2016. Økningen i lønnsutgiftene gjelder hovedsakelig ved administrasjonskontoret.

Pålegg to: Mottaket må sørge for at budsjettet for 2016 er i tråd med budsjettet i tilbudet fra 2012. Revidert budsjett for 2016 sendes UDI.

Frist: 22. august 2016

Oppfølging av eventuelle eksterne tilsyn

Ett pålegg

Det lokale Etilsyn (DLE) ved Gudbrandsdal Energi gjennomførte tilsyn ved mottaket 22.10.2015. I rapporten påpekes det at det på boligrom var «en del bruk av skjøteledninger» og at det i leilighetene ved mottaket var «mye skjøteledninger for tilkobling av utstyr». Mottaket fikk pålegg om å montere flere stikkontakter. Ved UDIs befaring ble det også observert bruk av skjøteledninger, blant annet en vannkoker på et beboerrom var plassert på gulvet, og tilkoblet via skjøteledning. I en leilighet var det plassert en tørketrommel inne på et

bad. Tørketrommelen var tilkoblet via en skjøteledning som var strukket gjennom døråpningen og til stikkontakt utenfor baderommet.

Pålegg én: Mottaket må gjennomgå sine rutiner for kontroll av beboerrom, og sikre at standarder og krav fra tilsynsmyndigheter følges.

Frist: 22. august 2016

Gjennomgang av pålegg fra fjorårets tilsyn/etterkontroll

Det ble gitt tolv pålegg ved UDIs tilsyn/etterkontroll i 2015. To av påleggene gjentas som pålegg i 2016. Dette dreier seg om pålegg knyttet til bemanningen på mottaket (RS 2010-084) og pålegg knyttet til manglende branninstruks (RS 2008-31).

Konklusjon av tilsyn/etterkontroll

Det er gitt tretten pålegg om retting av mangler på de områdene som er kontrollert. Det er gitt frister for retting av manglene, jf. driftsavtalens punkt 13. Uavhengig av ilagte pålegg og retting av disse, vil UDI vurdere alle funn i forhold til driftsavtalens punkt 13, herunder eventuelle sanksjoner dersom det avdekkes kontraktsmessig mislighold i henhold til dette punkt.

Utlendingsdirektoratet

28. juni 2016

Siv H. F. Kjelstrup
regiondirektør

Marit Grøslund
rådgiver